

fælde kunde forholdes, ligesom hvor der ikke var nogen Beneficiarius; altsaa, Beneficiarius kunde under visse Betingelser være berettiget til at give sit Samtykke til Moseudskiftningen. Der er af et æret Medlem (Jacobæus) opkastet det Spørgsmaal, om det skulde være en almindelig Regel, at, naar Løvten var opskaaen, saa Rettigheden til Lørvesskær aldeles bortfaldt, eller om Rettigheden blev ved, naar Løvten reproducerede sig. Det er et af de meget vanskelige Tilfælde at afgjøre, som jeg selv i mine forffjellige Stillinger oftere har havt Veilighed til at gjøre mig bekendt med. Jeg troer ikke, at Vedkommende, der have Rettighed til Lørvesskær, miste deres Ret ved, at Mosen er opskaaen, men i Almindelighed beholde de deres Ret til, naar Mosen reproducere sig, at benytte deres Lod. Der er imidlertid i vedkommende Contracter eller Documenter bestemt, at en saadan Rettighed til Lørvesskær er indskrænket til den første Opffjæring, og det antydes ogsaa, at hvor det ikke er udtryffeligt betinget, maa Rettigheden vedblive, naar Mosen reproduceres. De øvrige Bemærkninger, der ere fremsatte, angaae mere de enkelte Bestemmelser, og ville altsaa nærmest henhøre til anden Behandling.

Th. Bruhn: Hvad dette Lovudkast i det Hele taget angaaer, skal jeg ikke indlade mig paa nogen enkelt S, men vil blot gjøre den Bemærkning, at selv der, hvor Lørvemassen omtrent er opløst, antager man, at der dannes et nyt Lag Løv, og det er jo en stor Trøst for de Egne, som ikke have andet Jdebrændsel end netop Løvten. Det, at saaledes Løv danner sig paany, skeer, naar visse Betingelser ere tilstede, den voxer op igjen. Men det skeer kun da, naar der bliver et Lag Løv paa Bunden og naar ikke Vandet altfor stærkt udtrækkes. Da det nu er af overordentlig Vigtighed for de Egne, hvor der mangler alt Jdebrændsel, undtagen Løv, at de beholde Løvten eller beholde Udfigt til at faae Løv, omendffjondt de efterhaanden fikere den, saa forekommer det mig, at det var ønskeligt, at der i denne Lov blev taget Hensyn dertil. Især der, hvor Mosen er fælles for en heel Commune, vil jo Enhver gjerne tage, hvad

der er, og tage det til Bunden. En saadan Fremgangsmaade vilde bevirke, at Tilvæxten for Fremtiden vilde udeblive. Jeg troer derfor, at det var ønskeligt, at man tog Hensyn netop hertil i Lovudkastet.

Thalbitzer: Jeg troer, at der er nogen Bidsfarelse i, naar man antager, at en Lørvemose kan reproduceres, naar den virkelig er opskaaen. Det er vistnok i Almindelighed af dem, der videnskabeligt have undersøgt Lørvemoser, og ogsaa af dem, der have havt med Mose at gjøre i Praxis, erkjendt, at naar der bliver skaaet saa dybt, at man naaer Leer eller Sand, saa kommer der ikke mere Løv paa det Sted. Løvten dannes kun ved omstyrte Skove eller ved hensmuldrede Planter under et Tryk, som maa fortsættes i mange Aar; men er en Mose skaaen op, vil den ikke reproduceres i flere Generationers Tid. Det er vel saa, at man kan skjære to eller tre Gange af en Mose, men dette hører ikke fra nogen egentlig Reproduction, men ligger enten i, at Vandmassen tidligere har været saa stor, at man ikke har naaet Bunden den første Gang, eller at man tidligere har skaaet i Grøfter, hvor det saa siden har skudt sig sammen; men om nogen virkelig ikke blot tilhueladende Reproduction troer jeg ikke der kan være Tale, enten Mosen saa er skaaen op eller ei. Et af de vanskeligste Tilfælde ved Udskiftningen, som er bleven omtalt af flere ærede Talere, og ligeledes er bleven berørt af den ærede Minister, er det, hvor Lodtageren blot har Ret til Lørvesskæret, medens der er en Anden, der har Ret til Jorden og Græsningen. Dette Tilfælde er mig ikke bekendt fra den Egn, som jeg har havt med at gjøre som Landvæsencommissair; derimod har der mødt mig et Tilfælde i Foraaret, som i høi Grad har frapperet mig. Det angik en Mose, der ikke har været deelt efter en vis Orden, men længe har helliget i Fællesskab og givet Anledning til mange Tvistigheder og Trætter. Det har været en Mose, hvor Ingen havde Ret alene til Lørvesskær, men man skar omkring paa forffjellige Steder og benyttede Græsningen og benyttede Agerlandet, hvilket affjedkom mange Misligheder, og jeg har havt mange og lange